

Director,
XEVI XIRGO

Subdirectors,
CARLES RIBERA,
LLUÍS MARTÍNEZ,
MANUEL CUYÁS,
PEPA MASÓ

SECCIONS:
Política, **ANNA SERRANO**; Europa-Món, **PILAR ESTEBAN**;
Economia, **JOAN ARMENGOL**; Opinió, **TONI BROSA**; Societat, **CARLES SABATÉ**;
Catalunya, **JOAN RUEDA** i **RICARD PALOU**; Cultura i Espectacles, **JAUME VIDAL**;
Suplement Cultura, **DAVID CASTILLO**; Comunicació, **GEMMA BUSQUETS**;
Disseny, **RAMON BUCH**; Fotografia, **ANDREU PUIG**;
Documentació, **CARME TORNIS**; Delegada a Madrid, **MONTSE OLIVA**;
Tancament, **ANTONI DALMAU**; Llengua, **QUIM PUIGVERT**;
President del Consell Editorial, **VICENT SANCHIS**

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Tàpies, 2 - 08001 Barcelona

CENTRALETA Tel. 93 227 66 00
ADREÇA INTERNET: <http://www.elpuntavui.cat>
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT Tel. 972 18 64 80
FAX Tel. 972 18 64 40

EDITA: **CORPORACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ, S.L.**
PUBLICITAT: **HERMES COMUNICACIONS, S.A.**
Santa Eugènia, 42. 17005 Girona.
Tel.: 972 18 64 35 - Fax.: 972 18 64 10

IMPRESSIÓ: **Gráficas de Prensa Diaria**. DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD.
Als efectes del que preveu l'article 32.1 paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació SL s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació SL.

**TOTA UNA GENERACIÓ
RESISTÍ PER A LA
SALVACIÓ DEL CATALÀ**

Ricard Torrents*

* Associació per les
Noves Bases de Manresa

ARC VOLTAIC

El nom de cada cosa

L'historiador Pierre Vilar, parlant del dinamisme de la societat catalana en les dècades franquistes de 1950, 1960, 1970, advertia que no ens confonguéssim. Que allò no era pas mèrit del franquisme. Si els catalans havien mantingut la vitalitat social, econòmica i cultural era malgrat les polítiques anticatalanes del dictador. És prou sabut que si en aquelles dècades ominoses la llengua catalana va sobreviure, no fou gràcies sinó contra els governs espanyols. Tota una generació resistí per a la salvació del català que Salvador Espriu expressava en versos immortals: "Però hem viscut per salvar-vos els mots, / per retornar-vos el nom de cada cosa, / perquè seguíssiu el recte camí / d'acces al ple domini de la terra."

AVUI, A LES PRIMERES DÈCADES del segle XXI, resulta que la dinàmica de la societat catalana cap al sobiranisme hauria d'assumir la llengua castellana com a oficial, per tal d'impulsar l'independentisme entre els castellanoparlants de Catalunya. Desacomplexem-nos i siguem optimistes: el català és una llengua tan potent, que pot competir amb la llengua castellana. Acceptem-la amb el català en el projecte independentista.

ARA, QUAN LA GENERACIÓ dels qui han

heretat els mots i el nom de cada cosa veu que se li obre el camí d'accés al ple domini de la terra, ara que volem un Estat propi, separat del d'Espanya, necessitem compartir l'oficialitat de la llengua castellana? Cap problema. De la necessitat en farem virtut, diuen. Assumim la llengua castellana, mundial, amiga, acollidora, i tindrem la majoria social que no tindriem sense votants independentistes que exigeixen que el castellà sigui deixat de ser considerat hostil, agressiu, invasiu. Al cap i a la fi, després de les quatre dècades de democràcia i Estatuts d'Autonomia a Catalunya, València i Mallorca, el català és una llengua prou forta per encarar amb optimisme el mercat mundial de les llengües.

NO US CONFONGUEU, DIRIA PIERRE VILAR. Si el català és on és, si ha assolit una certa normalització interior i algunes cotes de presència internacional, no és pas gràcies a la generositat de l'Espanya monolingüe ni a la seva Constitució ni a les polítiques lingüístiques i

**Si el català és on és,
no és pas gràcies a
la generositat de
l'Espanya monolingüe**

culturals dels seus governs. L'un rere l'altre es neguen a reconèixer la més mínima expressió d'oficialitat del català a Europa i a les pròpies institucions territorials. De fet demanar que el castellà sigui oficial semblaria una argumentació *e contrario*: "Ara que voleu la independència, recordeu que igualment haureu de passar per nosaltres". Però no. Deu ser un excés de zel allò que porta a fer propostes autolesives com aquesta.

PROPOSTES QUE TANMATEIX RECORDEN coses essencials com aquesta: que l'Estat espanyol encara no ha renunciat ni renuncia ni es veu per enlloc disposat a renunciar a la substitució del català pel castellà. Al contrari, les seves polítiques fa tres segles que són assimilistes sempre i arreu. A velocitats canviants, però avançant tant com poden. Des de lleis orgàniques i el Tribunal Constitucional a les vexacions de ciutadans per adreçar-se en català i al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, convertit en el seu tribunal a Catalunya, ocupat per jutges capaços de dictar sentències antinaturals, d'autoodi colonial, col·laboracionista, contra el model català d'educació lingüística, reconegut mundialment. El castellà oficial? No, per ara m'estimaria més que no, que diria Bartleby. O sí, quan el seu poder abdiqui del propòsit de substituir el català del nom de cada cosa.

Montserrat Roig

Enric Vila

Periodista

Recordo l'últim article que va publicar Montserrat Roig perquè vaig llegir-lo just abans de saber que havia mort per les notícies del migdia. L'article es deia "Un múscul traïdor". Jo portava el cabell llarg i a la tarda tenia classe de literatura. Llavors els articles de la Roig eren l'única cosa que llegia, a banda dels llibres obligatoris de l'escola. La cultura catalana em feia badallar. No sabia anglès ni francès i els escriptors en castellà em semblaven uns imbecils presumits.

Ara, he tornat a llegir els articles de la Roig, en una selecció feta per Quim Torra. Ha passat els temps i he comprès per què llegir els diaris m'ha fet sempre tanta mandra. La majoria d'articulistes es prenen molt més se-

Donar cansa, però és l'única manera de fer bé un ofici

riosa ment ells mateixos que no pas allò que escriuen, per això al costat de la Roig semblen una caricatura. Els articles de la Roig són clars, nets, tenen la força d'un cos jove. La llegeixes i dius: vet aquí una persona que ha pres el llapis amb la pueril intenció de donar. Donar cansa, però és l'única manera de fer bé un ofici. En un país on poca gent es fa responsable de les seves opinions, llegir la Roig t'ensenya que escriure té molt a veure amb ser capaç de resistir la temptació de la pedanteria i el cinisme.

Aquí parlem molt de memòries en plural, i després fem com si les memòries fossin innocents i no tinguessin preu polític, o banalitzem les memòries centrals i exaltem les perifèriques per no complicar-nos la vida. Si no ets un geni, escriure és defensar una herència, preservar el teu dret a la veritat i a la nostàlgia amb una mica de profunditat. En aquest país tan fet als obllits i als autoenganys, només això ja és tota una aventura, si es fa seriosament, com va fer-ho la Montserrat Roig. Llegeixes el recull del senyor Torra i dius: "vet aquí una articulista que no escrivia en la direcció del Führer." I t'adones de com hem refinat l'art de fer-nos trampes i el mal que això ens fa. Contra la decadència i la decrepitud: *Diari d'uns anys, 1975-1981* (Acontravent).

**LA
PUNXA
D'EN
JAP**

Joan Antoni Poch

